Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Kultury i Edukacji

2023/2129(DEC)

08.2.2024

OPINIA

Komisji Kultury i Edukacji

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Romeo Franz

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji i Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) na rzecz dostosowania programów Erasmus+, Europejskiego Korpusu Solidarności i Kreatywna Europa do zmieniającej się rzeczywistości, na przykład poprzez zwiększenie indywidualnych stawek wsparcia dla dotacji w celu ochrony ich inkluzywnego charakteru, wydłużenie terminów składania wniosków i czasu trwania projektu oraz dobrowolne przekierowanie działań na Ukrainę; oczekuje większych wysiłków w celu dalszego wzmocnienia środków włączenia społecznego i ułatwienia uczestnictwa grup szczególnie wrażliwych;

2. zauważa, że mimo trudnej sytuacji spowodowanej długotrwałymi skutkami pandemii, wpływem rosnącej inflacji i cen energii na beneficjentów oraz rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, program Erasmus+ mógł w 2022 r. w pełni wznowić swoją długoletnią misję wspierania międzynarodowej mobilności edukacyjnej, a liczba wspieranych działań w zakresie mobilności była porównywalna z latami sprzed pandemii;

3. zauważa, że w 2022 r. rozpoczęto lub kontynuowano wdrażanie ważnych inicjatyw, takich jak europejski obszar edukacji, instrument łączony „MediaInvest”, nowy program mobilności „Culture Moves Europe” i Europejski Rok Młodzieży 2022; ubolewa z powodu ograniczeń zawartych w programie „Culture Moves Europe”, które wykluczają podróże lotnicze na odległość poniżej 600 km i zmuszają uczestników do wydłużenia podróży i zwiększenia ich kosztów; zauważa, że dodatkowe środki finansowe przewidziane w celu zrekompensowania takich kosztów stanowią utracone możliwości w zakresie mobilności dla większej liczby potencjalnych uczestników;

4. docenia, że Komisja i EACEA doprowadziły do niemal pełnego wykonania budżetu programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności w 2022 r., co wiązało się nawet z koniecznością przesunięcia środków z innych programów w celu pokrycia potrzeb w zakresie płatności; odnotowuje wyzwania związane z realizacją płatności w ramach programu Kreatywna Europa w 2022 r., przy czym około 50 mln EUR przesunięto na 2023 r. ze względu na problemy operacyjne i opóźnienia w procedurach przyznawania dotacji; dostrzega wysiłki DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (DG EAC) oraz EACEA na rzecz ograniczenia wpływu tych opóźnień i powrotu do znormalizowanego tempa w 2023 r.;

5. odnotowuje, że w 2022 r. ogólne ryzyko przy dokonywaniu płatności w DG EAC i EACEA wciąż było stosunkowo niskie, a ogólny poziom błędu utrzymywał się poniżej progu istotności wynoszącego 2 %;

6. potwierdza potrzebę dalszego zwiększania puli środków budżetowych przeznaczonych na unijne programy młodzieżowe, kulturalne i edukacyjne, w szczególności w celu zwiększenia zasięgu i zaangażowania młodych ludzi, artystów i specjalistów o mniejszych szansach oraz wspierania edukacji obywatelskiej; w związku z tym zwraca

się do Komisji o dalszą ścisłą współpracę z państwami członkowskimi;

7. ponownie wyraża zaniepokojenie koncentracją wydatków z budżetu programu Erasmus+ na etapie końcowym; wyraża zadowolenie z przyznania dodatkowych 35 mln EUR na program Erasmus+ w 2022 r. po naciskach ze strony Parlamentu, co pomoże zwiększyć wsparcie dla uczniów, studentów, nauczycieli i wykwalifikowanych pracowników uciekających z Ukrainy;

8. zauważa z ubolewaniem, że procedury ubiegania się o finansowanie unijne w ramach tych programów są często nadal zbyt uciążliwe i stwarzają przeszkody dla potencjalnych beneficjentów; wzywa Komisję do uproszczenia i skrócenia procesu składania wniosków przez wnioskodawców w ramach programu Erasmus+, aby zagwarantować, że małe organizacje i organizacje wolontariackie będą mogły z powodzeniem ubiegać się o finansowanie; przyznaje, że nowe środki, w szczególności rozszerzenie systemu akredytacji na główne sektory programu Erasmus+, ułatwiły dostęp do finansowania działań w zakresie mobilności;

9. podkreśla, że przyjęte w 2021 r. ramy programu Erasmus+ dotyczące środków włączenia społecznego wydają się być owocne, a 23 % więcej projektów niż w 2021 r. ma na celu równouprawnienie płci jako główny lub ważny i zamierzony cel w 2022 r.;

10. zwraca się do OLAF o przeprowadzenie szczegółowego dochodzenia w sprawie możliwego niewłaściwego wykorzystania funduszy UE za pośrednictwem programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności przez sieci stowarzyszeń składających fałszywe projekty, w celu zweryfikowania najnowszych sprawozdań w tej sprawie przez niektóre agencje krajowe, pomiaru skali i znaczenia takich przypadków nadużyć finansowych oraz analizy ich rozpatrywania przez właściwe organy w państwach członkowskich;

11. wzywa Komisję do przedstawienia wniosków mających na celu zwiększenie zaufania do nowo ustanowionych mechanizmów akredytacji poprzez zapewnienie, aby wnioskodawcy nadal w pełni przestrzegali wartości europejskich nawet po ich akredytacji;

12. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dzięki zasileniu Europejskiego Roku Młodzieży 2022 kwotą 3 mln EUR pod naciskiem Parlamentu można było wzmocnić szereg działań w ramach tego wydarzenia, takich jak projekty solidarnościowe, wolontariat i działania służące tworzeniu sieci kontaktów; podkreśla, że pozytywne wyniki Europejskiego Roku Młodzieży należy teraz w sposób zrównoważony wdrożyć, aby zapewnić jego trwałą spuściznę;

13. przypomina o potrzebie finansowania przez UE działań mających na celu zniwelowanie przepaści cyfrowej w edukacji i uczeniu się przez całe życie; wzywa Komisję do przedstawienia oceny planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich związanych z tym zagadnieniem; zwraca się do Komisji o ocenę i aktywne poparcie zaleceń Parlamentu dotyczących co najmniej 10 % środków na edukację, 2 % na sektor kultury i 20 % na transformację cyfrową w ramach planów RRF; ubolewa z powodu braku odpowiedniego wsparcia z budżetu UE dla etycznego wykorzystania sztucznej inteligencji i robotyki w sektorze edukacji i kultury;

14. odnotowuje dalszą koncentrację wydatków na wstępie w ramach budżetu programu Kreatywna Europa w 2022 r. w celu złagodzenia utrzymującego się wpływu pandemii COVID-19 na sektor kultury i sektor kreatywny; zauważa, że dzięki tej koncentracji wydatków na wstępie w 2022 r. można było wybrać większą liczbę projektów europejskiej współpracy kulturalnej niż kiedykolwiek wcześniej; jest jednak zaniepokojony, że koncentracja wydatków na wstępie w latach 2021 i 2022 może prowadzić do niedoboru środków finansowych od 2023 r., i ubolewa, że cały program pozostaje niedofinansowany w odniesieniu do celów, które mają zostać osiągnięte, zwłaszcza ze względu na wysoki wskaźnik subskrypcji;

15. z zadowoleniem przyjmuje niedawne wprowadzenie „finansowania kaskadowego" jako środka optymalizacji zasięgu programu Kreatywna Europa, zwłaszcza dla małych organizacji; zwraca się do Komisji o dalsze rozwijanie takich mechanizmów we wszystkich programach istotnych dla tego sektora;

16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że prawie wszystkie wnioski złożone w ramach komponentu medialnego muszą przedstawiać strategię mającą na celu poprawę środków ekologizacji przemysłu; wzywa Komisję, aby w oparciu o te obiecujące wyniki i zalecenia zawarte w badaniu z 2022 r. dotyczącym ekologizacji programu Kreatywna Europa poczyniła większe postępy; wzywa Komisję do oceny praktycznego wdrożenia polityki ekologizacji w programach UE, takich jak Erasmus+ i Kreatywna Europa, w celu poprawy jej skuteczności, na przykład w odniesieniu do obecnej polityki dotyczącej zrównoważonych warunków podróżowania;

17. ponawia apel o pilne zajęcie się nierozstrzygniętymi kwestiami związanymi z ochroną danych osobowych beneficjentów i uczestników programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, w szczególności w odniesieniu do przekazywania danych osobowych z państw trzecich; wzywa DG EAC do wdrożenia nowego narzędzia służącego do przekazywania danych niezwłocznie po uzyskaniu zgody Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, tak aby w przyszłości istniały odpowiednie zabezpieczenia takich transferów;

18. zachęca DG EAC i DG CNECT, by w pełni wdrożyły swoje strategie zwalczania nadużyć finansowych;

19. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez DG EAC nowego narzędzia zarządzania projektami dla agencji krajowych, które posiada nową funkcję dotyczącą ryzyka i ewentualnych wykluczeń; zachęca DG EAC i DG CNECT do pełnego wdrożenia strategii zwalczania nadużyć finansowych, w tym poprzez oferowanie pracownikom, w szczególności nowym pracownikom, a także organom, którym powierzono dane zadania, obowiązkowych szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości na temat nadużyć finansowych i szkoleń w zakresie ochrony danych, a także poprzez przeprowadzenie ankiety dotyczącej świadomości nadużyć finansowych;

20. jest zaniepokojony, że utrzymujący się wysoki wskaźnik przeniesień EACEA może wskazywać na problemy strukturalne w cyklach wykonania lub planowania budżetu, które EACEA powinna rozwiązać;

21. z zaniepokojeniem odnotowuje utrzymujące się w 2022 r. wyzwania związane z narzędziami e-dotacji dla beneficjentów zaproszeń do składania wniosków, którymi

zarządza EACEA; zdecydowanie wzywa Komisję i EACEA, by ostatecznie rozwiązały te problemy informatyczne, aby uniknąć konsekwencji dla realizacji celów, ograniczyć ryzyko błędów oraz uprościć procedury; uważa, że bardziej efektywna i dostępna infrastruktura informatyczna ułatwiłaby również małym beneficjentom dostęp do zasobów programu;

22. podkreśla, że Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności i Kreatywna Europa powinny w jeszcze większym stopniu koncentrować się na realizacji priorytetu włączenia społecznego, aby lepiej dotrzeć do władz lokalnych z małych, wiejskich lub oddalonych społeczności, MŚP i organizacji pozarządowych pracujących z grupami znajdującymi się w trudnej sytuacji;

23. zachęca EACEA do szybkiego wdrożenia zaleceń Służby Audytu Wewnętrznego w celu poprawy jakości transakcji, takich jak stosowanie list kontrolnych, zmiana obiegu środków finansowych i harmonizacja procesów;

24. odnotowuje pozytywny rozwój sytuacji kadrowej EACEA, w której liczba pracowników znacznie wzrosła do końca 2022 r.;

25. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki EACEA na rzecz wdrożenia EMAS i zachęca ją do zwiększenia wysiłków poprzez dalsze wdrażanie planu zrównoważonego rozwoju i publikowanie sprawozdania Agencji w sprawie zrównoważonego rozwoju;

26. podkreśla potrzebę ściślejszej koordynacji między różnymi podmiotami wdrażającymi działania edukacyjne, młodzieżowe i kulturalne oraz różnymi programami, a także potrzebę lepszej komunikacji na temat tych synergii;

27. wzywa do wspólnej oceny obecnego procesu wyboru projektów pilotażowych i działań przygotowawczych w celu zwiększenia skuteczności, wydajności i sprawiedliwości procedury wstępnej oceny oraz maksymalizacji ich pełnego potencjału w zakresie rozwoju innowacyjnych strategii politycznych;

28. zachęca DG Connect do dalszego wdrażania strategii w zakresie umiejętności korzystania z mediów, takich jak Europejski Tydzień Umiejętności Korzystania z Mediów 2022, i podkreśla potrzebę kontynuowania walki z dezinformacją we wszystkich odpowiednich inicjatywach Komisji.

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ INFORMACJE

Przy sporządzaniu opinii sprawozdawca otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Network of European Voluntary Service Organisation (NEVSO) TR: 363064351314-63

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	11.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+: 18 –: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Ibán García Del Blanco, Domènec Ruiz Devesa, Viola von Cramon-Taubadel
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Clara Aguilera

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

18	+
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh
Renew	Irena Joveva
S&D	Clara Aguilera, Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa
The Left	Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Romeo Franz, Viola von Cramon-Taubadel

1	-
ID	Christine Anderson

0	0

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się